

Botbreuk te behandelen met uitwendig fixatie materiaal

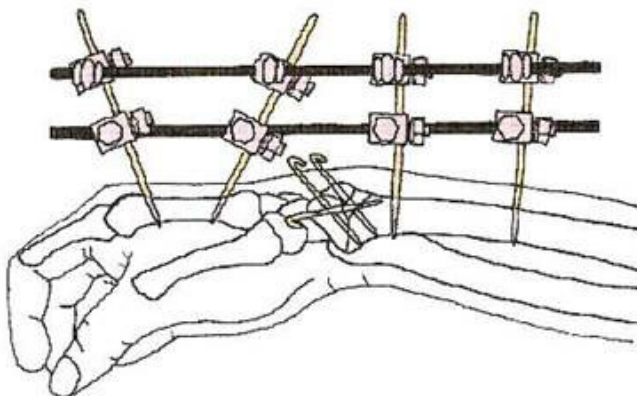
Er is besloten uw botbreuk te behandelen met uitwendig fixatie materiaal, een zogenaamde fixateur externe. Een fixateur externe is een metalen raamwerk, waarmee de botstukken van uw botbreuk in de gewenste stand gehouden worden.

Deze folder geeft u informatie over het gebruik en de verzorging van uitwendig fixatiemateriaal. Het is goed u te realiseren dat voor u persoonlijk de situatie anders kan zijn dan beschreven.

De behandeling met een fixateur externe

Een fixateur externe kan worden gebruikt bij de volgende behandelingen:

- bij sommige botbreuken, zoals ingewikkelde polsbreuken
- als tijdelijke oplossing voor het op de plaats houden van een breuk. Dit gebeurt bijvoorbeeld wanneer er meerdere botten gebroken zijn, of als er daarbij ook nog ander ernstig lichamelijk letsel aanwezig is
- om een gewricht in de gewenste stand te houden bijvoorbeeld ter voorkoming van een spitsvoet
- ter voorkoming van nieuwe wonden wanneer er al verwondingen aan de huid, spieren of bloedvaten zijn
- om bepaalde ernstige wonden, in combinatie met botbreuken, gemakkelijker te kunnen verzorgen (de arm of het been kan aan een fixateur externe worden opgetild)
- als hulpmiddel bij botverlenging

De operatie

Bij de operatie schroeft de arts een aantal metalen pennen door de huid in het bot. Met verbindingsstaafjes worden deze pennen met elkaar verbonden, zodat een raamwerk ontstaat. Vervolgens brengt de arts de botbreuk in de juiste stand. Hierna wordt het raamwerk vastgedraaid.

Na de operatie

Ongeveer een dag na de operatie kunt u weer dagelijks onder de douche. Na het douchen moet u de pennen verzorgen.

De verpleegkundige geeft u hierover instructies. Zie ook het kopje 'Verzorging van de fixateur externe' op pagina 5. De behandelend arts informeert u over de mate waarin u het bot mag belasten.

Mogelijke complicaties

Geen enkele operatie is zonder risico's. Zo is ook bij deze operatie de normale kans op complicaties aanwezig, zoals bloeding en infectie. Daarnaast zijn er nog specifieke complicaties mogelijk.

Vastgroeien van de pennen in de huid

Het kan voorkomen dat de pennen vastgroeien in de huid.

Het is dan moeilijk om de fixateur externe later weer te verwijderen. Om dit te voorkomen is het belangrijk om dagelijks de huid rondom de pennen los te masseren.

Infectie

De meest voorkomende complicatie van de fixateur externe is een infectie rondom de pennen die door de huid in het bot zijn geschroefd (pengatinfectie). Daarbij kan er roodheid ontstaan en kan er pus komen uit de plaats van de pennen in de huid. Meestal is de infectie eenvoudig te verhelpen door de pengaten regelmatig goed schoon te maken.

Het behandelen van een pengatinfectie met antibiotica kan worden overwogen wanneer de infectie zich uitbreidt in de huid of in het bot. Soms moeten bij een ernstige infectie de pennen verwijderd of verplaatst worden. Om een infectie te voorkomen is het belangrijk dat de fixateur externe goed wordt verzorgd.

Als er complicaties zijn, neem dan contact op met de polikliniek chirurgie, (0318) 43 52 00. De polikliniek is bereikbaar van maandag t/m vrijdag van 08.30 - 17.00 uur.

De verzorging van de fixateur externe

De verzorging van een fixateur externe kunt u meestal zelf doen. U heeft de volgende spullen nodig:

- kraanwater
- onsteriele gazen 10 x 10 cm
- steriele gazen 10 x 10 cm
- wattenstokjes
- pleister

Maak de fixateur externe dagelijks schoon. Bij roodheid van de huid rondom de pennen moet de fixateur externe in overleg met de chirurg twee tot drie keer per dag worden schoongemaakt.

U kunt de fixateur externe het beste schoonmaken na het douchen.

Ga als volgt te werk:

- verwijder alle gaasjes die loszitten voordat u onder de douche gaat. Verwijder de gaasjes die vastzitten als ze nat zijn
- zorg dat er na het douchen geen shampoo- of zeepresten in de wondjes achterblijven
- maak daarna de insteekopeningen rond de pennen schoon met wattenstokjes gedrenkt kraanwater en verwijder eventuele korstjes
- masseer de huid rondom de pennen los wanneer deze vastzit
- vouw een steriel gaasje één keer uit en rol het gaasje strak op. Draai daarna het rolletje om de pen heen en druk het stevig tegen de huid aan. Plak het rolletje met een pleister vast. Herhaal dit bij elke pen
- maak, naast de dagelijkse wondverzorging, het frame twee tot drie keer per week met alcohol schoon

Neem contact op met de polikliniek chirurgie wanneer de insteekopeningen erg rood zijn, wanneer er geel vocht uitkomt of wanneer u koorts heeft.

Het verwijderen van de fixateur externe

Hoelang de fixateur externe moet blijven zitten hangt van de omstandigheden af. Bij polsbreuken blijft de fixateur externe vier tot zes weken zitten. Bij een beenverlenging kan het soms wel een jaar duren.

Een fixateur externe wordt meestal op de polikliniek of in de gipskamer verwijderd. Dit kan in het algemeen zonder verdoving. Eerst verwijdert de arts het framework, daarna draait hij de pennen uit het bot. Na het verwijderen van de pennen kunnen de wondjes in de huid een tijdje nabloeden.

Dit moet na een dag gestopt zijn. De wondjes kunnen verbonden worden met een pleister of gaasje. De pengaatjes in het bot groeien vanzelf dicht.

Vragen

Heeft u nog vragen, stel ze gerust aan de verpleegkundige, uw behandelend arts of huisarts.

Bij dringende vragen of problemen vóór uw behandeling kunt u zich het beste wenden tot de afdeling waar de behandeling plaats moet vinden.

Wanneer zich thuis na de operatie problemen voordoen, neem dan contact op met de polikliniek chirurgie, (0318) 43 52 00. Bel buiten kantoortijden met de spoedeisende hulp, (0318) 43 58 05.

De informatie uit deze folder is overgenomen van: Nederlandse Vereniging voor Heelkunde